

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Enheten för Samverkan och Utveckling

2018-04-30

Enabling farmers for the digital age – the role of AKIS

Summering av konferens i Jûrmala, Lettland 26-27 april 2018.

Program, länkar till ppt-presentationer, case och foton kan ses på:

<https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/event/eip-agri-workshop-enabling-farmers-digital-age>

För Landsbygdsnätverket

Lisa Germundsson
SLU Partnerskap Alnarp

Bakgrund

Digital teknik kan stödja europeiska jordbrukare i att tillhandahålla säkra, hållbara och kvalitativa livsmedel. Inte bara hjälper de bönderna "producera mer med mindre", de tar också upp de hållbarhetsutmaningar som ligger framför jordbrukssektorn.

EIP-AGRI Network har genomfört ett väsentligt grundarbete för att stimulera en digitaliserad och datadriven jordbrukssektor. Ett antal aktiviteter har bidragit till att identifiera möjligheter, flaskhalsar och framtida behov för en digital revolution i den europeiska jordbrukssektorn. Dessa aktiviteter har visat att det återstår flera hinder, även om många lantbrukare redan idag har nytta av digital teknik. De flesta lantbrukare behöver stöd för att ta till sig ny teknik och börja använda den, anpassad till sina specifika behov.

Detta återspeglas också i kommissionens meddelande om "The future of food and farming", som pekar på den stora potentialen för teknisk utveckling och digitalisering för att ta itu med jordbrukssektorns nuvarande och framtida utmaningar. Användandet av ny teknik "kvarstår emellertid under förväntningarna och sprids ojämnt i hela EU, och det finns ett särskilt behov av att ta itu med små och medelstora gårdars tillgång till teknik" (COM (2017) 713). Kunskapssystemets aktörer med rådgivning, utbildning och forskning inom lantbruk har en särskilt viktig roll i detta, enligt EU-kommissionen.

Hur kan kunskapssystemets aktörer möta utmaningarna från den digitala revolutionen, både när det gäller bättre prestanda och stöd till lantbrukare? Vilka nya möjligheter och innovativa verktyg erbjuder digital teknik, särskilt till rådgivare? Hur kan digitala verktyg bli bättre förstådda och mer tillgängliga för bönder?

Syfte och mål

Konferensens syfte är att utforska och stärka rollen för lantbrukets kunskaps- och innovationssystem, särskilt rådgivningsaktörer och landsbygdsnätverk, för att öka förståelsen för och användningen av digital teknik i lantbruksföretag.

Särskilda mål är följande:

- Utbyta erfarenheter om hur kunskap och innovation kan stödja den digitala utvecklingen inom lantbruket, speciellt för rådgivningsaktörer och nationella och regionala landsbygdsnätverk.
- Identifiera och dela effektiva verktyg och metoder för att kommunicera digitaliseringsmöjligheter, särskilt till små och medelstora gårdar, inom alla driftsinriktningar.

- Få insikt i hur digital teknik kan utveckla kunskaps- och innovationssystemet - särskilt rådgivning - genom att identifiera goda och innovativa metoder.
- Främja nätverk mellan rådgivare och andra kunskapsaktörer i hela EU, utbyta resurser och stödja övergången till digitalt jordbruk.

Torsdag 26 april

Nedan ges korta referat av vad respektive föredragshållare framfört.

Välkomna och introduktion

Jânis Dûklavs, Lettlands jordbruksminister hälsade välkommen, därefter Dûsan Chrenek, Enhetschef vid DG Agri, EU kommissionen. Båda underströk betydelsen av digitalisering för utvecklingen av jordbruksnäringen.

Kunskapsutbyte och innovation som stöder den digitala omvandlingen av jordbrukssektorn: vem gör vad?

10 parallella presentation av inspirerande exempel, där deltagarna hade tid att besöka 3 exempel. Varje exempel presenterades med en poster som finns på konferensens hemsida, se länk ovan.

1. Statligt stödda tjänster för digitalisering av estniskt jordbruk - Pille Koorberg och Leho Verk, Estland.
2. Gaiasense smart jordbrukssystem - Theodoros Zografos, Grekland.
3. IBR distansutbildning - Neil MacKintosh, Storbritannien.
4. SC-TRACE-projektet - Gaëlle Cheruy, Frankrike
5. eServices för skogsägare och tjänsteleverantörer - Metsään.fi - Markku Granander, Finland.
6. Digitala verktyg som stöder kooperativa maskinstationer - Stephane Diard, Frankrike.
7. Fokusgrupp om digitalisering och stora data inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och landsbygdsområdena - Rocío Wojski och Andrés Montero, Spanien.
8. ReCAP: Förstärkning av CAP - Machi Simeonidou, EU.
9. The single application - Greet Pauwels, Belgien.
10. Precisionsodling med delar av geoinformatik "AGRO e-learning" - Przemyslaw Kupidura, Polen.

Utveckla kopplingarna inom AKIS för att möta digitaliseringen

Inge Van Oost, Europeiska kommissionen, DG Agri, introducerade AKIS och efterföljande breakout-session. Hon presenterade bland annat resultat från en

pilotstudie om kunskapsflöde hos unga lantbrukare, samt en bild över karaktärisering av de olika EU-ländernas AKIS, som ser mycket olika länderna emellan.

EU-kommissionen har föreslagit CAP efter 2020 ska innehålla att alla länder ska arbeta för att utveckla och förbättra sina AKIS och samarbeta mer länder emellan. Förslag på åtgärder är att öka kunskapsflödet och stärka länken mellan forskning och praktik, stärka rådgivningsaktörer och stödja digitalisering, med mera. Läs mer om EU-kommissionens planer för AKIS i CAP efter 2020 på https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/future-of-cap/future_of_food_and_farming_communication_en.pdf

Inge van Oost gav tips till den som vill veta mer:

- EIP brochure on multi-actor projects
https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip-agri_brochure_multi-actor_projects_2017_en_web.pdf
- EIP brochure on thematic networks & practice abstracts
http://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip-agri_brochure_thematic_networks_2016_en_web.pdf
- EIP common format for practice abstracts
<https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/content/eip-agri-common-format>
- Videostreamed seminar on drafting practice abstracts:
<http://www.ncp-biohorizon.net/events?cmd=showDetail&id=33>
- Brochure ‘Collaborate to innovate – OGs networking across the EU’
<https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/publications/eip-agri-brochure-operational-groups-collaborate>

Breakout session 1: Digital teknik stärker rådgivning och utvecklar AKIS

Temat inleddes med en presentation av API-AGRO, ett projekt om en data- och tjänsteplattform för AKIS som samlar en lång rad aktörers data för ett gemensamt användargränssnitt. Presentatör var Samy Ait Samar, Frankrike.

Digitalisering förbättrar AKIS, presentation av Jussi Juhola, Finland. Stora geografiska avstånd i Finland är ett av skälen till att finska rådgivare utvecklar digitala metoder för att kommunicera med sina kunder. Att ta del av insamlade data, kunna analysera dem och ha kontakta via Skype och liknande, är viktiga delar av detta.

Därefter grupparbeten på temat att utveckla kopplingarna inom AKIS för att möta digitaliseringen.

Fredag 27 april

Fredagen inleddes med en kort återrapportering från gårdagens breakout session, se eventets hemsida.

Aktivera jordbrukare i den digitala eran: verktyg och metoder

8 parallella presentation av inspirerande exempel, där deltagarna hade tid att besöka 3 exempel. Varje exempel presenterades med en poster som finns på konferensens hemsida, se länk ovan.

1. LimburgAgrofood: Stödjande jordbruksgemenskap - Frans Broeders, Nederländerna.
2. Smart-AKIS. Europeiska AKIS mot innovationsdriven forskning i Smart Farming Technology: Smart Farming Platform - Spyros Fountas (EU)
3. Utbildningsprojekt "Digitalisering inom jordbruk och skogsbruk" - Martin Hirt, Österrike
4. IoT-katalog - Bruno Almeida, Portugal.
5. Digital rådgivningstjänst (4D4F) - Andrew Lazenby, Storbritannien.
6. PLAID Virtual Farm - Claire Hardy (EU)
7. SEMS - Smart ekonomiska övervakningssystem för produktions- och driftskostnader relaterade till precision och hög mekanisering - Aldo Bertazzolli, Italien.
8. MIKA DATA Operational group - Petri Linna, Finland.

Omröstning om jordbrukarnas informationsbehov, de mest angelägna frågorna enligt deltagarna:

Digitala verktyg behöver vara ekonomiskt lönsamma för lantbrukare
Sätt lantbrukaren i mitten av innovationsprocessen.

Förstå och få tillgång till digitaliseringsmöjligheter: vad lantbrukare behöver

Blocket inleddes med en presentation av EKONmod av Miroslav Záhradník och Josef Kanoš från Slovakien. EKONmod är ett skräddarsytt stödsystem för styrning och uppföljning av mjölkföretag, genom att integrera olika system till ett enda managementsystem. I Slovakien ser mjölkföretagen mycket olika ut, vissa är extensiva, andra intensiva och storleken varierar från 2 till 3000 kor. Marknadsdata finns också med i modellen. Utvecklingen har skett i kontinuerlig dialog med lantbruksföretag. Systemet måste klara att ge alla lantbrukare värdefullt stöd.

Breakout session på temat vad lantbrukare behöver för att förstå och få tillgång till digitaliseringsmöjligheter. Grupperna arbetade fram narrativ kring informationsinsatser för att öka lantbrukares medvetenhet om möjligheterna med digitalisering. Olika förslag presenterades och röstades fram till en final. Det

vinnande förslaget innehöll speed-dating mellan lantbrukare av olika åldrar och företagsinriktningar.

Därefter gjordes en kort sammanfattning och avslut av konferensen.

*Välkomsthälsning av Lettlands jordbruksminister Jānis Dūklavs, med tolkning av Edgars Linde från Lettlands center för Landsbygdsrådgivning och -utbildning.
Foto: Lisa Germundsson.*